

Weckpot vol weemoed

Klassiek Componist Daan Janssens mocht op vraag van Festival 20/21 met 'Die schöne Müllerin' van Schubert aan de haal. Niets voor hem, dacht hij eerst. Hij vergiste zich.

Eine schöne Müllerin

Daan Janssens

Thomas Bauer en Spectra o.l.v. Filip Rathé.

★★★★☆

Gehoord op 20 oktober op het Festival 20/21. Nog te horen op 7 december in De Bijloke, Gent.

sen worden. Dat is volgens mij universeel. Ik herinner me bijvoorbeeld dat ik ook weleens brieven van een geliefde heb verbrand. Doen we dat niet allemaal? Dat is er juist zo mooi aan.'

Meteen na Janssens' donkere openingslied is Schubert aan zet. Janssens verandert zeven liederen lang nauwelijks een noot aan Schuberts partituur. Alleen de bezetting is anders: een negenkoppig ensemble in plaats van een enkele piano. Daarmee vertelt Janssens een verhaal vol subtiele commentaren. De accordeon roept een eigen-tijds gevoel van dorpse onschuld op, of richt samen met de klarinet een klezmerfeestje aan. Wat later trekt de hoorn met lange weemoedige noten plots een blik romantische verbeelding open.

'Had het festival me niet gevraagd om dit te doen, dan was ik er uit mezelf nooit aan begonnen', zegt Janssens. 'Maar ik moet zeggen dat deze oefening me erg bevallen is. Ik voelde me een beetje als een curator in een museum, die oud en nieuw mag samenbrengen in functie van elkaars betekenis.'

Pas na een hele tijd breekt Janssens' eigen stem weer door. Alsof er dunne scheuren in het landschap ontstaan, waardoor roffellende onrust en haperende gedachten naar binnen dringen. Er ontspint zich iets: een verhaal van klanken die bijna onmerkbaar op elkaar inhaken en alles in een ander licht stellen. Dissonanten zwellen aan, breken open en lossen abrupt op in de lucht. Vegen op de trom klinken als stappen in stadse sneeuw.

Daan Janssens: 'Weemoed hoort bij het volwassen worden.' © Kurt Van der Elst

Weinig zangers die hun publiek zo serieus nemen als Thomas Bauer. Hij kleurt, vertelt, laat zichzelf muisstil verdwijnen terwijl hij telkens opnieuw vraagt waar ze is: zijn meisje, waarheen gaat ze, zo snel? Kippenvel. De muzikanten van Spectra hebben ondertussen de tijd van hun leven met dit wondere spel tussen romantische en hedendaagse klanken. Helemaal op het einde laat Janssens beide werelden met elkaar versmelten: dezelfde ac-

cordeonriedel als in het begin - nu als het slaaplied van de dood - de hoorn die als een signaal door de mist heen toetert en dan een winterstille slotnoot, unisono. Vaak voelt de verleden tijd van grote meesterwerken, zoals dat van Schubert, aan als een weckpot op het rek in de kelder. Het glas is dik, het deksel wringt. Daan Janssens heeft een manier gevonden om dat deksel open te wrikken. Wonderschoon.

ANNEMARIE PEETERS

Incognito heb ik het voortschrijdende verval van mijn leven bijgewoond, de geleidelijke mislukking van alles wat ik wilde zijn.' Met die van Pessoa geleende woorden begint het. Bitter. De accordeon fluistert nog snel een amechtig deuntje. Niet veel later barst een donkere storm los. Zanger Thomas Bauer worstelt zich aarzelend door lettergrepen zonder enig houvast. De toon is gezet. De haast geposeerde weemoed van Schuberts jongeling - op zoek naar liefde en vervulling, alsmat mijmerend aan de oever van zijn überlieflijke beekje - krijgt meteen scherpe contouren mee. Geen wiegende maatsoorten of dartele versvoeten: wel de volwassen melancholie van een flaneur in de stad. Hetzelfde verlangen, maar zoveel bijtender.

Maar Janssens herkent de jeugdige weltschmerz van Schubert wel. 'Ik was vroeger zowat een kopie van Schuberts *wanderer*', vertelt hij vooraf lachend. 'Die weemoed hoort bij het volwas-